

Curs 2023-2024	
2a SESSIÓ GRUP DE TREBALL SALUT	Dia: 15 de novembre 2023
	Hora 16:00 a 18:00
	Ubicació C/ València 344 entresol, espai 1

ORDRE DEL DIA

Presentació del pla de treball en relació amb la Salut i Gent Gran a càrrec de Montserrat Mora, de la secretaria tècnica del Consell Assessor de la Gent Gran

- Antecedents - prepandemia
- Què s'ha fet - postpandemia
- Qué està previst fer
- Debat
- Reflexions i conclusions

PERSONES ASSISTENTS

Aida Aguilera – Banco Farmacéutico

Corina Albir – Federació Associacions Veïns i Veïnes de Barcelona – FAVVB

Begoña de Eyto – Creu Roja Barcelona

Emilia Expósito – Coordinadora Usuaris de la Sanitat, Salut, Consum i Alimentació – CUS

Cristina Mariano – Fundació Lliga Catalana d’Ajuda Oncològica – Oncolliga

Assumpció Vila – Presidenta Oncolliga

Raquel Monllor – representant consell IMPD

Ma Angeles Moreno – Responsable sanitat CCOO Barcelonés

Anna Morancho – Tècnica Direcció Serveis Salut Ajuntament – Dep. Salut Mental

Carmen Santana – Ciutadania – Taula gent gran dte, Sant Andreu

Mercè Vidal – A títol personal

Montserrat Casamitjana – Coordinadora grup de treball

Imma Vallverdú – Coordinadora grup de treball

Carme Carrera – Tècnica Consell Municipal de Benestar Social

Gina Grifoll – Secretaria tècnica CMBS

S’excusen:

Lucia Artazcoz – Agència de Salut Pública de Barcelona

Carme Catalan – Xarxa de Dones per la Salut

Gemma Parramon Puig – Societat Catalana Psiquiatria i Salut Mental

Albert Mariné – Fundació Congrés Català de Salut Mental

Olalla Montón Lozano – Consorci Sanitari de Barcelona

DESENVOLUPAMENT DE LA SESSIÓ

Comença la sessió la Montse Mora de la secretaria tècnica del Consell Assessor de la Gent Gran, que farà una exposició en un sentit ampli respecte a la salut i l'envelliment.

El CAGG és un òrgan de participació de l'Ajuntament. Presenta el document obert de Drets i Llibertats, que es va començar a treballar el 2001, i el 2003 es va fer la primera edició, focalitzant la feina en les persones grans amb dependència i l'atenció en el domicili i les residències. El document està en constant revisió, i encara que hi hagués especial atenció a les persones grans amb la dependència, el 2019 s'introdueix el concepte del bon tracte i s'amplia amb la cultura del bon tracte. El 2021 amb la pandèmia, es torna a fer una revisió per afinar en les recomanacions.

Actualment, el document consta de catorze punts relacionats amb els drets i llibertats:

- 1- Dret a tenir informació al llarg del cicle vital
- 2- A decidir com es vol viure l'envelliment
- 3- A tenir protecció davant de qualsevol forma de maltractament
- 4- Dret a la protecció jurídica
- 5- A tenir uns ingressos suficients
- 6- A rebre una atenció adequada en relació amb la salut, promovent l'autonomia.
- 7- A decidir sobre la provisió de cures i suports
- 8- Dret a escollir el lloc de vida i disposar dels serveis de cura de proximitat
- 9- Dret als serveis adequats segons el grau de dependència en el marc d'un model centrat en la persona
- 10- Dret a ser cuidats per professionals amb formació de base i continua adient
- 11- A tenir llibertat en mantenir relacions familiars i d'amistat, malgrat que estiguin en una residència
- 12- Les persones grans tenen el deure de respectar l'interès general de la comunitat on viuen.
- 13- Responsabilitat de les persones grans de ser agents actius de la pròpia cura.
- 14- Reconeixement per part de la societat i les administracions, sent sensible a les necessitats de la gent gran, especialment amb les persones amb dependència.

A partir de la covid-19, el CAGG es va activar fent reunions telemàtiques per fer aportacions al Pacte de Barcelona, presentant un decàleg d'eixos i propostes davant de la crisi de la pandèmia. Va posar de manifest els recursos disponibles, i els procediments utilitzats amb unes intervencions discriminatòries. A partir d'aquí es fan recomanacions repartides en deu eixos i quaranta-sis propostes centrant-se en l'atenció a la persona i reconeixent la diversitat de les persones grans, ja que no són un col·lectiu, sinó que són un grup d'edat.

El consell treballa per convencions, i el setembre de 2022/març de 2023 es va fer la sisena convenció on van treballar sobre els temes d'edatisme, cures i persones cuidadores, mort

digna, habitatge, que implica viure en una residència, i participació social, quedant pendents per properes jornades: Sexualitat, sostenibilitat, canvi climàtic i l'impacte en les persones grans, les relacions intergeneracionals, i la mobilitat, que malgrat que es treballi amb TMB, cal aprofundir en el tema.

Partint de tot això, es crea el Pla de Treball pel proper mandat 2023-2027 amb una proposta de nou eixos i vint-i-cinc línies de treball.

Eix transversal que ho aglutina tot:

- 1- Edatisme i drets. Afecta en tots els àmbits de vida.
- 2- Participació i acció comunitària a nivell de barri i de ciutat
- 3- Amigabilitat
- 4- Exclusió digital
- 5- Pensions i pobresa
- 6- Habitatge, relacionat amb el cinquè punt
- 7- Cures de proximitat i comunitàries. Demandes d'accions que han de dur a terme l'Ajuntament i altres administracions. El CAGG té un seguit d'objectius i accions
- 8- Atenció sanitària i coordinació sociosanitària

El CAGG s'organitza a partir grups de treball estables, i comissions, les quals treballen un aspecte concret.

Entre les coses que demana a l'administració, contempla que l'atenció a les persones grans no ha d'estar centrada en les residències, sinó que ha d'estar en la comunitat i els diferents serveis que pot oferir, els quals han de proporcionar la informació i els tràmits de manera que siguin accessibles i comprensibles. També es considera que cal aprofundir en el desenvolupament de protocols d'urgència sobrevinguda, i que hi hagi més rapidesa pel que fa a la coordinació dels recursos de la persona, ja que molts cops es perden serveis per que la informació no circula correctament, no hi ha una bona coordinació.

Pel que fa als deures del CAGG, destaquem fer seguiment dels programes i serveis municipals (pla d'atenció social i sanitari), així com la implementació del projecte Radars i les Vila Veïnes. També, entre altres coses, participar en els processos de contractació de serveis municipals adreçats a les persones grans.

Algunes accions relacionades amb la salut:

Es demana la creació d'un observatori i que hi hagi una recollida més sistemàtica de dades. L'impacta de l'empobriment a l'hora de mantenir les condicions de vida amb dignitat.

Recollida de vivències personals durant la pandèmia

Treballar en la prevenció dels maltractaments

Formació als professionals i serveis en general en relació amb l'edatisme, ser conscients dels efectes que té en les persones grans.

Els efectes de l'emergència climàtica en la qualitat de vida de Barcelona i principalment en les persones grans

Tota la informació exposada, la Montse Mora la compartirà i la podreu trobar al Teams per consultar.

Debat

- Cal una millor coordinació entre el SAD, els serveis socials i salut. Un cop assignat el servei, s'ha d'establir una coordinació i un seguiment per optimitzar els recursos (apats a domicili, CAP, ingrés hospitalari, etc.). Davant els canvis vitals que pugui tenir una persona gran, l'administració ha de tenir una resposta més ràpida. En el moment d'urgència, el sistema es desploma, no funciona per la persona gran, ni pel propi servei, ja que fins que tots els professionals implicats coneixen la nova situació i actuen en conseqüència, és tard i es perden recursos.
- Es destaca la bona feina que s'està portant a terme des de les Vila Veïna en els diferents districtes de Barcelona, adaptant-se a les necessitats i recursos de cada barri, cobrint les mancances que es detectin. Esperem que aquest projecte es consolidi a tota Barcelona. Tot i això es planteja si s'hauria de tenir uns mínims per a totes les viles veïnes. En principi les superilles socials han d'anar de la mà de les Vila Veïnes, amb una perspectiva d'atenció a domicili i d'atenció comunitària, però no van al mateix ritme.
- També es comenta que cal tenir en compte a les persones que necessiten cures i no formen part d'aquest servei (atenció a domicili...), que continuen quedant al marge. Hi ha molts agents incidint i pal·liant necessitats, però l'encaix és complicat. La coordinació depèn sovint de la voluntat i disponibilitat dels professionals implicats.
- Hauria d'haver-hi una figura que coordina l'atenció a les persones i amb tots els actors implicats (atenció hospitalària, atenció primària, entorn). S'haurien d'optimitzar els recursos de manera que les persones grans puguin seguir en el seu domicili amb una atenció adequada, evitant així l'ingrés no desitjat en una residència. S'han de diversificar les cures en funció de les necessitats. La pandèmia va posar de manifest que les residències de gent gran són un negoci, no se centra l'atenció a la persona, sinó en fer diners.
- En relació amb l'edatisme es demana per les propostes que es fan des del CAGG. La Montse Mora respon que volen fer que les entitats s'empoderin i recullin queixes que es puguin derivar a l'Oficina de No Discriminació, de manera que constin a l'informe de les discriminacions, siguin visibilitzades, es resolguin les situacions, i es puguin crear nous protocols d'actuació que es puguin ajustar a les necessitats.
- També informa de la jornada que organitza l'Institut Municipal de serveis Socials sobre el SAD, que es portarà a terme el 21 de novembre. El CAGG ha fet un grup de treball que assistirà a la jornada, per posteriorment reflexionar sobre aquesta, amb el propòsit de demanar poder fer una sessió amb l'IMSS per resoldre dubtes. L'ur sessió es podria fer conjuntament amb el grup de salut del CMBS.
- La Carme Carrera destaca la importància i necessitat de la coordinació dels treballadors socials municipals i els treballadors socials sanitaris. Cal conèixer millor els serveis socials i

les seves complexitats, en aquest sentit, les jornades poden ser molt profitoses. També planteja poder fer alguna sessió conjunta amb el grup de treball de serveis socials del CMBS.

- Cal informar a la població de a qui corresponen cadascun dels recursos (visualitzar a quina administració correspon: Ajuntament, Generalitat, Diputació etc.), i identificar la manera d'accedir-hi, i els drets de la ciutadania a aquests serveis. Els recursos estan disgregats, hauria d'haver-hi una finestra única.

- Necessitat d'acompanyament a les persones que necessiten cures. En aquest sentit, des de Creu Roja es va fer un projecte perquè hi hagués algú en la recepció de consultes externes i pugui acompanyar a les persones que ho necessitin. Hi ha hospitals que ho contemplen, sobretot en relació amb els infants. Amb gent gran no existeix aquest servei, i en el cas que vagin acompanyats, si no és un familiar, en la majoria dels casos, no se'ls permet saber la informació en relació amb la persona gran que s'acompanya. És complicat gestionar els canvis que es produeixin pel que fa a les cures, i fer el suport del dia a dia, per això és important la coordinació dels serveis.

La Montserrat Casamitjana fa un resum dels temes que es poden treballar en aquest curs, i concretar el pla de treball.

- La coordinació dels serveis socials i sanitaris. Tenir en compte el tema de l'oncologia en el que també és molt necessària aquesta coordinació, no tan sols en gent gran.

- Salut mental en relació amb la gent gran

- Dona i gent gran

- Dependència i atenció domiciliària

- Consum de psicofàrmacs i multi medicació.

- Alimentació i dependència

- Residències de gent gran

Queden també pendants, sensellarisme i violència sexual a menors. Es recorda que també cal fer el seguiment dels indicadors dels temes que es van treballar el curs passat.

S'acorda que en la propera sessió (13 desembre) els assistents portaran 2 temes prioritzats dels esmentats per treballar-los de manera més profunda

Consell Municipal de Benestar Social

Més de 35 anys treballant pels drets socials a Barcelona

Ajuntament
de Barcelona